

Undskyld, jeg er ikke noget menneske

Når teaterkollektivet Rimini Protokoll inviterer til byvandring, kommer man ud på de digitale vidder med udfordrende intim gps-styring.

PERFORMANCE



MONNA DITHMER

Remote Copenhagen, Vestre Kirkegård, Rimini Protokoll, KØS/Metropolis. Koncept & iscen.: Stefan Kägi, lokal version: Jörg Karrebauer. Til 4.10.



Er du parat til at stille dig op midt på Hovedbanegården og danse? Måske ikke lige ... men sådan går det, når du har fået en ny 'ven' til at guide dig gennem København en sen eftermiddag midt i myldretiden. Din nye ven har du lige i øret, helt tæt på, under audiowalken Remote Copenhagen, skabt af teaterkollektivet Rimini Protokoll.

Gennem vores høretelefoner styrer Stemmen - en hun - intimt vores vandring, høfligt guidende og aktivt kommenterende, også med hensyn til sin egen syntetiske stemme: »Undskyld, jeg er ikke noget menneske«. Som overintans har hun totalt styr på hvert et skridt, jeg tager, fra Vestre Kirkegård, gennem boligkvarterer, svømmehal, kødby og kirke - plus en indlagt tur med E-toget.

Interaktionen med min nye ven kan være ret konfronterende, sådan som vi 40 styk vandrede går her, »horden«, som hun venligt kalder os: »I vil gerne være individuelle, 99 procent af jeres gener er de samme«. Ved starten på Vestre Kirkegård får vi besked på hver især at dvæle ved en gravsten: »Hvad vil der være tilbage, når ingen husker dig længere?«.



FJERNSTYRING. Som aktør i audiowalken er du både lukket inde i nærkontakt med din gps-guide-ven, og samtidig ude i feltet som del af en horde i dagligdagens mylder. Foto: KØS

Det er dette fokus på os som dødelige væsener, der udgør understrømmen på byvandringen. Vi skal gå baglæns gennem en boligblok for at »lægge alt bag os«, og de af os, der vælger trappen til højre, tror på et liv efter døden.

Således får vi undervejs ikke bare skær-

pet blikket for byen omkring os, men også for gruppen og os selv. Som horde udgør vi jo selv en installation i byrummet, og folk omkring os glør rask væk tilbage. Mest udsat og begloet føler jeg det på Hovedbanegården, hvor vi pludselig skal danse omkring. Men faktisk giver det tef-

lon at være del af horden, et lukket selskab med en hemmelig dagsorden. Hvad den reelt indeholder, er det kun Stemmen, der har styr på.

Essensen i Remote Copenhagen består i, at man på fysisk vis oplever at være totalt og intimt styret per *remote control*.

Det er hele spillet med Stemmen, der er det interessante ved Rimini Protokolls bud på audiowalken som populær ny genre. Den får et afgørende twist med sit digitaliserede overvågningsperspektiv i hænderne på det dagsordensættende tyske teaterkollektiv, der er internationalt kendt for deres do-



Selv når vi frit får lov til at vælge, om vi vil gå til højre eller venstre, har Stemmen som en superskarp klon af iPhones Siri styr på mit næste skridt

Her er det så os som tilskuere, der som aktører har overtaget scenen, byens rum. Men selv når vi frit får lov til at vælge, om vi vil gå til højre eller venstre, har Stemmen som en superskarp klon af iPhones Siri styr på mit næste skridt. Det er lidt som at have Gud i øret.

FAKTISK kan man godt blive træt af den evindelige stemme og på den to timer lange, lidt fokus-slingrende vandring savne, at der undervejs er noget helt andet, der bryder ind. Dog indtræffer der et overraskende bud, bedst som vi sidder i Mariakirken, for da overtager en mandestemme pludselig rollen som vores guide. Og han har helt ret i, at »de fleste mennesker foretrækker en kvindelig gps-stemme«. Han virker nemlig mere 'upersonlig' - en klar indikation af, at jeg faktisk har *bundet* med min 'ven'.

Da vi til slut er i mål, stående på taget af Grand Hotel på Vesterbrogade med det myldrende jordiske hverdagsliv under os, kommer Stemmen så med sit 'forløsende' bud på, hvordan man kommer ud af kniben med at være dødelig: Vi skal da bare lægge vores liv, vores data, i de højere algoritme-magters hænder. Det er kernen i 'Remote Copenhagen' som styringslektion: Hvad er det ellers for nogle stemmer, der styrer dig i din daglige færd?

monna.dithmer@pol.dk

Hun leger herligt med vores forestillinger om verden

'Månen'-aktuelle Alicja Kwade er en stjerne på vej op. I dag åbner hendes første soloudstilling i Danmark på Kunsthal Charlottenborg med en legende tilgang til fysik og fænomenologi. Den er et hit.

KUNST



KARSTEN R.S. IFVERSEN

Alicja Kwade: *Out of Ousia*. Kunsthal Charlottenborg. Til 21. september.



Albert Einstein indså, at rum, tid og masse hører sammen. I astronomiske begivenheder ikke bare påvirker vores anskuelsesformer hinanden, de er tre sider af samme sag. Universet er blødt.

Kunstneren Alicja Kwade illustrerer ikke Einstein, men i kunstens verden leger hun med at påvirke vores opfattelse af ting, tid og masse. Det kan lyde tungt, men er faktisk ganske let, poetisk og underholdende.

Den 39-årige polske kunstner bosat i Berlin er blevet et førende navn inden for en kunst, der krydser felterne mellem menneskets hverdagsverden og de videnskabelige, geologiske og astronomiske fænomener. Marie Kølbæk Iversen er en dansk eksponent for samme, og begge er for øvrigt aktuelle på Louisianas udstilling 'Månen'.

Alicja Kwade prikker til vores forestillingsverden med sjove fænomener og spektakulære installationer og kan ses som en billedkunstnerisk pendant til In-

ger Christensens verdensvendte og -åbnende poesi.

Første værk, 'DrehMoment', på Charlottenborg Kunsthal er en kæmpeinstallation med svære kugler af tonstunge natursten sat i spænd i en stor stålkonstruktion. Hver sten ligner en planet og vejer flere hundrede kilo, men står elegant med perfekt slebne overflader. Drejningsmomentet, som titlen taler om, er et mål for den kraft, man kan påvirke et legeme omkring en akse med, f.eks. hvor hårdt man kan træde i pedalerne på en cykel. Her synes titlen at referere til planetbaner og den store konstruktion som en antydning af et frosset moment i deres drejning.

'DrehMoment' er lavet til Charlottenborgs rum og viser, at Kwade også har en glimrende sans for at spænde et rum ud. De store dimensioner og ikke mindst den svære tyngde i værket, der virker naturstridig, er sat i kontrast til et værk i en mikroskala, der som en frise i øjenhøjde går gennem alle udstillingens rum.

Tid er et væsentlig aspekt af hendes udstilling, der er hurtigt overset, men rummer masser af detaljer og humor, ikke mindst.

Små blanke urvisere er sat op side om side og angiver hver en times forløb. Størrelsen af rummet bliver som hos Einstein et mål for tiden. 113 dage og 4 timer måler det første rums omrids, 71 dage og 9 timer måler det næste. Bestemt af urviserens størrelse og et passende æstetisk mellemrum.

Skalasset mellem den svære installation og de lette visere er en af mange finurligheder, hvor indtryk af masse og fylde får betydning.

HUN HAR DET med bogstaveligt at pulverisere sine ejendele og hælde dem på krukke. Hun lader genstande som et køkkenur og en brødrister vende tilbage til deres bestanddele, kobber, plastik, messing osv.

Et af mærkeligste værker består af krukker og vaser. I og for sig uanselige, men de hedder lampe, computer, iPhone og lignende. Forklaringen er, at hun har pulveriseret sine ejendele og brugt pulveret til at skabe nye genstande af. Og de er langt større end originalerne. Forklaringen er



STENET. Spejlbilledet af en granitsten træder ud i virkeligheden i værket 'Out of Ousia'. Foto: Torben Eskerød

nok, at hun har tilført resin i rigelige mængder som bindemiddel. Skørt er det måske, men den funktionelle nedgradering giver på sigt et langt liv til materialer, der bundet til en udgået computer, telefon eller lampe ellers ville have haft mindre varighed.

Udstillingens titel 'Out of Ousia' knytter sig til et værk med sten, glas, spejl, betonvæg og grene. En sten ses i et spejl, men når man bevæger sig rundt om det, findes den spejlet nøjagtig lige sådan, den træder så at sige ud af spejlbilledet for øjnene af en, men nu i en nøjagtig aluminiumskopi af spejlbilledets sten. Det er ret vildt. På den anden side af betonvæggen er en gren og grenens spejlbillede. Med kun et glas imellem de to, så ens eget spejlbillede mangler her.



Hun har det med bogstaveligt at pulverisere sine ejendele og hælde dem på krukke

'OUSIA' ER et græsk ord, som hos Aristoteles betyder substans, men som hos Heidegger omtolkes til 'væren'. Denne filosofiske splid om ords betydning er en splid om, hvorvidt man primært skal bestemme fænomener som ting med udstrækning og vægt eller i deres tid, altså fra de opstår, til de forsvinder, og den brug eller nytte, de har.

Kwades værker begiver sig ikke af med at løse filosofiske problemer eller at forklare fysiske fænomener, de leger blot med mellemrum og overraskelser. Der er et element af illusionisme i hendes arbejde - man foranlediges til at tro, man ser noget andet, end det, man ser. Så længe hun gør det med lethed og poesi i udtrykket, om end det kan være tonstunge genstande, hun sætter i spil, så skal hun ikke høre et ondt ord herfra.

Det er en kunst, der destabiliserer én et øjeblik. Det er ikke al kunst, der gør det, der er lige god. Det er ikke en kvalitet i sig selv. Men med Kwades æstetiske præcision og klare rum- og tidsfornemmelse for, hvad man som gæst kan klare, har hun lavet et hit på Charlottenborg.

karsten.ifversen@pol.dk